

заданні па тэме “Правапіс зычных”

Заданне № 1. Упішыце словы ў табліцу, раскрываючы дужкі. Растлумачце правапіс зычных.

Словы, у якіх адбываецца прыпадабненне			
Звонкіх да глухіх	Глухіх да звонкіх	Свісцячых да шыпячых	Шыпячых да свісцячых

Кла(д,т)ка, (з,ж)жаць, смяе(ш,с)ся, бара(ц,дз)ьбіт, перапі(с,ш)чык, ва(к,г)зал, э(г, к)замен, баске(д,т)бол, ра(с,ш)шчодрыцца, бера(г,х), ме(дз,ц)ь, гру(з, с)чык, перабе(ж, ш)чык, апранае(ш,с)ся, ра(з,ж)жыцца, голу(б,п), гер(б,п), ка(з,с)ка, кве(т,д)ка, сту(ж,ш)ка, све(д,т)ка, а(д,т)працаваць, дзе(ж,ш)ка, бе(г,х)чы, лі(ч,дж)ба, стры(г,х)чыся, ка(з,с)ба, пейза(ж,ш), ра(с,ш)чырванецца, паво(д,т)ка, ло(д,т)ка, ра(с,ч)аравацца, прыя(з,ж)джаць, палё(г,х)ка, е(з,ж)джу, клапоці(ш,с)ся, хавае(ш,с)ся, роўня(ц,дз)ь, жані(ц,дз)ьба, но(с,з)ьбіт, пра(ж,ш)скі, мае(ш,с)ся, ду(б,п), гра(д,т)ка, зру(б,п).

Заданне № 2. Прачытайце прыказкі, растлумачце іх значэнне. Спішыце, уставіўшы прапушчаныя літары, растлумачце іх правапіс.

1. Колькі вярова..цы ні віцца, а канцу быць. 2. Корань навукі горкі, ды плады яго сало..кія. 3. Лё..ка сказаць, ды далёка дыбаць. 4. На языку мё.., а на сэрцы лё.. . 5. Не шукай бага..тва, а шукай розум. 6. Чорны мак, ды смачны, белая рэ..ька, ды горкая. 7. Што аднаму ця..ка, тое гуртам лё..ка. 8. Не а..кладвай на заўтра тое, што можна ..рабіць сёння. 9. З вялікага грому малы дож.. бывае. 10. Нашто лепшы кла.., калі ў дзецях ла.. . 11. З якім спазнае..ся, такім стане..ся. 12. Што ведае.., насіць не ця..ка.

Заданне № 3. Выпраўце ў словах памылкі. Запішыце правільны варыянт і падбярыце правяральныя словы.

Разветка, развяска, мёт, прухка, у спрэццы, дакляччык, абет, барадзьбіт, перапішчык, стушка, вырупка, урат, грушчык, закашчык, герп, лёччык, снэх.

Заданне № 4. Запішыце тэкст у адпаведнасці з арфаграфічнымі нормамі. Да выдзеленых слоў падбярыце правяральныя словы.

1. Усе вы ведаеце народную **ка..ку** пра **рэ..ку**. Разумная **ка..ка**! І зусім не пра **рэ..ку** гэтая **ка..ка**, а пра дружную працу. Аднаму ця..ка справіцца, а калектыў любую працу адолее. У **прыка..ках** ды **ка..ках**, якія стварыў **наро..**, заўсёды была мара працаваць разам.

2. Пры школе ёс..ь **агаро...** Дзе..і самі яго дагл..даю..ь. Тут добра расце ўсякая гаро..ніна. З зямлі лезе рэ..ька. Белымі **кве..камі** зацвітае бул..ба. Чырванею..ь розныя сарты памідора.. . Памі.. **гра..камі** жаўцее **гарбу..** . Растуць тут цыбуля, морква, буракі, капуста. Адным словам – усяго хапае.

3. Панямонне. Адзін з самых маляўнічых ку..коў нашай рэспублікі. Нёман і яго навакол..е зачаруюць кожнага. Асаблівую прыгажосць м..сцовасці надаюць дубы і сосны. Пам..таеце ў Коласа:

Сілачом стаіць
Ду.. ра..ложысты,
І здалёк відаць
Пышны верх яго.
А ўнізе пад ім
Нёман к..ціцца,
Срэбрам-сту..каю
Павіваецца.

У гэтым цудо..ным кутку Беларусі прахо..ілі дз..цінства і юнацтва Якуба Коласа. Тут кожная **сце..ка** была в..дома паэту. Тут ён слухаў ма..чыну калыханку, тут а..чуў гора народа, тут нара..ілася і яго любо.. да роднай з..млі.

4. Хоць я н..воляй **ця..ка** змучан,
І з родным берагам разлучан,
Ды я душою ажываю,
Як вокам мыслі аз..раю,
Ц..бе, мой лу.. і бера.. родны,
Дзе л..ецца Нёман срэбраво..ны,
Дубы дзе дружнай чарадою
Стаяць, як вежы, над вадой.
Да..нейшых спраў варта..нікі
І ..зяюць грозна жараламі.
І толькі тут, пад іх **чаро..кай**,
Уле..ку, добраю **паго..кай**,
Ка..ьбой утомлены, спачынеш
І думкі клопату пакінеш,
Засну..шы **крэ..ка** і **сало..ка**.
Тут так прахладна, так прывольна (Я. Колас).

Заданне № 5. Спішыце сказы, раскрываючы дужкі. Падкрэсліце словы, у якіх адбываецца аглушэнне зычных гукаў.

1. Ад берага а(д,т)плыла ло(д,т)ка. 2. У васковай сві(т,ц)цы полымя павязана на ні(т/ц)ы. 3. Я па вуліцы пабе(г,х). Дзе ж падзеўся белы сне(г,х)? 4. Які сяголета шчаслівы і незвычайны выпаў го(д,т), які багаты і ўрадлівы і

са(д/т), і лес, і агаро(д,т). 5. У драўлянай бу(д/ц)цы жыве шчання Ваўчок. 6. Стаіць дзе(д/т) пры даро(ж,ш)цы, усім чапляе па бро(ж,ш)цы. 7. Хутка сырае(ж/ш)ка аж да самых краёў напоўнілася вадой. 8. Пеначка-аўсянка ўбачыла сырае(ж/ш)ку, памачыла дзю(б/п)ку. 9. Я табе, мой наро(д,т), сёння песню пяю. 10 Тата ра(з,с)гроб рукой сне(г,х) на адной купіне і паказаў да(ч,ц)цэ дзіва. 11. У снезе як бы нехта ра(с,з)сыпаў ружовыя яга(д,т)кі. 12. З прыцемкамі ўсё мацней і мацней цісне маро(з,с). 13. Сонца зрэ(д,т)ку выкравалася з-за хмар. 14. Вада ў рэ(ч,ц)цы з ружовай зрабілася чорнаю. 15.